

‘Boek schrijven is als berg

De eerste Nederlandse vrouw die de top van de Mount Everest bereikte, heeft opnieuw een loodzware beproeving achter de rug. Katja Staartjes (50) liep met haar man 2.000 kilometer door de bergen in Nepal. De Okkenbroekse schreef er een boek over.

Tekst: René Vorderman

Foto's: Katja Staartjes en Henk Wesselius

In de Himalaya het dak van de wereld, dan is Okkenbroek de begane grond. Middenin de weiland staan de boerderij van Katja Staartjes en Henk Wesselius. In het kantoor aan huis van Katja ligt, vers van de pers, het vuistdikke boek dat zij heeft geschreven: *Lopen over de grens; Great Himalaya Trail door Nepal*. Ze is er ‘heel blij’ mee. „Een boek schrijven is te vergelijken met het beklimmen van een berg. Je bent maanden druk met de voorbereiding en de beklimming zelf duurt een aantal weken. 8 november kwamen we terug van onze laatste trip. Toen moest ik drie van de dertien hoofdstukken nog op papier zetten. Ik heb de laatste tijd niets anders gedaan dan schrijven, foto’s uitzoeken en kaarten bewerken. Heel intensief.”

Schrijven betekent voor haar ervaringen verwerken. „Je maakt tastbaar wat je hebt meegemaakt. Tijdens het schrijven realiseerde ik me eens temeer dat we een heel bijzondere reis hebben gemaakt. Henk en ik hebben vaker beklimmingen gedaan, maar we beperkten ons tot één berg per trip. Nu zijn we 22 bergpassen over geweest die hoger waren dan 5.000 meter, twee zelfs hoger dan zes kilometer. Elke dag waren we onderweg. Het is zo geweldig om in de bergen te leven. Je enige zorg is of je water en een slaapplaats kunt vinden. Een ongelooflijk mooi leven: extreem, basaal en puur.”

En nu zit ze weer middenin de luxe. „Ik ben blij om thuis te zijn en kan de luxe waarderen. Een goed gevulde koelkast, een krant. Maar het is wel een overgang. We hebben in Nepal werkelijke armoede gezien. Ik voelde me bijna bezwaard om in die gebieden te wandelen.” Zoals in het dorp Thehe, waar koeien bij de mensen in huis leven en veel kinderen ‘overduidelijk een slechte gezondheid hebben’: onophoudelijk hoesten, open wonden, hongerbuikjes. Henk en Katja doen wat ze kunnen - ze plakken pleisters en behandelen de kinderen met desinfecterende crème - maar de Hollandse reizigers voelen zich machteloos.

Het bezoek aan Thehe hoort bij etappe één van de 2.000 kilometer lange trektocht Nepal Traverse van Katja en Henk. De wand-

ling voert tussen het westelijke en meest oostelijke drielandenpunt van Nepal, in totaal 125 kilometer klimmen en dalen. 141 dagen zijn ze onderweg, verdeeld over vier etappes in drie jaar tijd. Het plan voor de ambitieuze reis ontstaat eind 2008 op de Vaalserberg, bij het drielandenpunt in Limburg. Op het hoogste punt van Nederland, 322 meter boven zeeniveau, denken de twee spontaan aan Nepal en concluderen dat dit land in de uiterste hoeken twee drielandenpunten heeft.

Een droom voor een megavoettocht is geboren, zonder dat de doorgewinterde klimgeiten weten welke ontberingen ze te wachten staan. Zoals in de herfst van 2010, het eigenlijke begin van de reis; etappe nul. Deze eerste trip eindigt voortijdig omdat het startpunt, het noordwestelijke drielandenpunt, door de zware moesson onbereikbaar is. Het voetpad is volledig overstroomd. Bovendien breekt Henk zijn sleutelbeen. Er zit maar één ding op: terug naar Nederland.

In april 2011 wagen Katja en Henk het er opnieuw op, deze keer gaat het goed. De uitdaging voor het stel zit hem in het ontdekken van nieuwe omgevingen en het ritme van dagenlang lopen, ‘ondergedompeld in die majestueuze natuur, weg van de drukte van alledag’. Makkelijk is het bepaald niet. Neem alleen al de peilloos diepe ravijnen, gletsjerspleten, beangstigend smalle paden en ongeheure landschappen met soms wel een meter sneeuw. Daarnaast gladheid, vallende stenen en dagen met te weinig eten. Eén keer worden de Okkenbroekers bijna letterlijk gehinderd door beren op de weg.

Het meest angstig is Katja bij een kolkende, woeste rivier die ze moeten oversteken. Er is geen brug, er ligt enkel een gladde boomstam vol mos. Gids Chhiri loopt er met speels gemak overheen (‘met hetzelfde gemak als waarmee Nederlanders fietsen’) en ook Henk gaat het behoorlijk af. Katja daar-

entegen beleeft één van de angstigste momenten uit haar leven. „Ik ben geen watermens.” Uiteindelijk bereikt ze de overkant. Een essentieel moment, concludeert ze in

haar boek: ‘Grenzen overgaan om je doel te bereiken, betekent soms dat je je onzekerheid of angst moet overwinnen. Door te vertrouwen op jezelf en die volgende extra stap te zetten, kun je je grenzen verleggen en verder komen’.

Maar, zo nuanceert de Okkenbroekse, ‘de natuur is altijd leidend en legt ons haar grenzen op. Ook confronteert ze ons met onze persoonlijke limiet. Tot hoe ver kun je gaan? Wanneer knapt het elastiek? Om dat goed te kunnen aanvoelen, moet je enorm eerlijk zijn tegen jezelf, je moet werkelijk naar binnen kunnen kijken’. De reis was een spirituele beleving, zeker. Het noorden van Nepal is doorspekt met boeddhisme. Het respect voor monniken (en ouderen) is onzagelijk. Katja voelde zich ‘heel bescheiden’. Niet in de laatste plaats ten opzichte van de ber-

“We hebben in Nepal werkelijke armoede gezien. Ik voelde me bijna bezwaard om in die gebieden te wandelen”

Katja Staartjes

